

Warszawa, 8 lipca 2018 r.

PREZES

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
przeciwko Narodowi Polskiemu

dr Jarosław Szarek

BPR - 062 - 269(2) / 118

**Uczestnicy uroczystego otwarcia wystawy
„Niedokończone msze wołyńskie.
Martyrologium duchowieństwa wołyńskiego –
– ofiar zbrodni nacjonalistów ukraińskich
w czasie II wojny światowej.”**

Bruksela, Parlament Europejski, 10 lipca 2018 r.

Szanowni Państwo,

siedemdziesiąt pięć lat temu na wschodnich ziemiach Rzeczypospolitej, które nazywamy Kresami, ukraińscy nacjonaści zaplanowali i dokonali ludobójstwa na mieszkających tam Polakach. Zginęło wówczas ponad sto tysięcy naszych rodaków, pozbawionych życia w bestialski sposób przez zbrodniarzy spod znaku OUN i UPA. Mężczyźni i kobiety, starcy i dzieci byli mordowani w okrutnych rzeziach tylko dlatego, że byli Polakami. Zrównano z ziemią całe wsie, splądrowano polskie zagrody i spalono liczne kościoły, będące świętymi miejscami dla kolejnych pokoleń zamieszkujących te tereny od wieków Polaków. Upamiętniając wszystkie ofiary tych mordów, powinniśmy pamiętać, że w tak samo strasznych okolicznościach ginęli także ci Ukraińcy, którzy przedkładając zasady wiary ponad inne wartości chcieli ratować swoich polskich sąsiadów.

Symboliem przemocy, którą charakteryzuje ludobójstwo na Wołyniu i Małopolsce Wschodniej, stały się wydarzenia, jakie nastąpiły w niedzielę 11 lipca 1943 roku, a które przeszły do historii pod nazwą „krwawej niedzieli wołyńskiej”. Tamtego dnia, nacjonaści ukraińscy zaatakowali ludność polską w ponad stu miejscowościach na Wołyniu, także w kościołach, gdzie nie zostały dokończone niedzielne Msze święte. Nie uszanowano tych

1/2

#MOJA NIEPODLEGŁA.

miejsce, które w naszej europejskiej tradycji były miejscami świętymi, miejscami modlitwy, spotkania człowieka z Bogiem, miejscem gdzie znajdowano azyl i pokój. Wnętrza świątyń, będących w wielu wypadkach ostatnim schronieniem przerażonych mieszkańców polskich wsi, spłynęły krwią i wypełniły się cierpieniem, a kapłani i wierni stali się ofiarami okrutnych mordów.

Tamte msze wołyńskie na zawsze pozostaną niedokończone, jednak pamięć o ofiarach ludobójstwa z 1943 r. zobowiązuje nas do tego, aby nigdy nie zostały zapomniane. Służyć ma temu także prezentowana w Parlamencie Europejskim wystawa „Niedokończone msze wołyńskie” przygotowana przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Lublinie, Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” oraz Centrum UCRAINICUM KUL.

Ogromnie żałuje, że nie mogę być z Państwem w Brukseli i wziąć osobiście udziału w uroczystym wernisażu tej wystawy. Proszę jednak, aby zechcieli Państwo przyjąć serdeczne pozdrowienia. Szczególne słowa wdzięczności kieruję po raz kolejny do osób, które przyczyniły się do jej powstania, a także do Pana Posła Tomasza Poręby i jego współpracowników, dzięki którym ekspozycja ta mogła znaleźć się w tak ważnym miejscu, jakim jest Parlament Europejski.

Łzy wypływają z oczu

Marta Szwed